

MISHPOLOGEN

Medlemsblad för Judiska Släktforskningsföreningen i Sverige

Nr 1, 2007–Årgång 11

I det här numret:

Ordförandens spalt	2
Ny redaktör för Mishpologen	2
Kalendariet	2
Föreningen G-gruppen	3
Stephen Morse förbättrar sökning	3
Dags att betala medlemsavgiften	3
Yad Vashems databas växer	4

Särskilt intressanta artiklar:

- Läs om föreningen G-gruppen och deras verksamhet på sidan 3. G-gruppens Gunnar Ståhl kommer gästspela på nästa medlemsmöte.
- Läs om hur Yad Vashems databas på <http://yadvashem.org> växer med miljoner poster på sidan 4.

Välbesökt seminarium om församlingens arkiv

Den 8 november anordnade Riksarkivet ett välbesökt heldagsseminarium om Stockholms judiska församlingens arkiv som nu är ordnat tack vare finansiellt stöd från Riksbankens jubileumsfond och Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Arkivet är deponerat i Riksarkivet/Arninge och det krävs i regel tillstånd från församlingen för att ta del av materialet.

Under seminariet redogjorde arkivarierna Lars-Olof Welander, Lars Hallberg och Mikaela Nybohm för arbetet med att ordna och förteckna arkivet och vilka verktyg som nu finns för att orientera sig i det mycket omfattande materialet. En del av det äldre materialet som är av intresse för släktforskare finns inskannat och tillgängligt på Svans hemsida för abonnemangskunder.

Därefter redogjorde statsvetaren Svante Hansson, f.d. överrabbinen Morton Narowe, forskningsbibliotekarien Eva-Maria Jansson och historikern Carl Henrik Carlsson för sin forskning med anknytning till församlingens arkiv. Efter lunchpaus deltog nämnda forskare jämte historikerna Klas Åmark och Lars M Andersson i en paneldiskussion om vilken forskningspotential som finns i arkivet såväl för akademisk forskning som exempelvis släktforskning. Att denna potential är stor framkom av den långa önskelista som successivt arbetades fram och till vilken även många i publiken bidrog. Det efterlystes också en "ny Valentin", d.v.s. en uppdaterad översikt över de svenska judarnas historia, liksom förbättrade register och andra sökmöjligheter. Förhoppningsvis får vi se en utökad forskning och aktivitet framöver, men som alltid är det hela beroende på vilka finansiella resurser som kan ställas till förfogande.

Carl Henrik (Calle) Carlsson

Populär handledning i dator/Internet-stödd släktforskning

Den 7 december samlades ett antal medlemmar i Släktforskarcentrum i Sundbyberg för handledning i dator- och internetstödd släktforskning. Precis som vid tidigare tillfällen utgick man från varje enskild medlems förutsättningar och använde de olika resurser som finns tillgängliga dels över Internet och dels på Släktforskarcentrums datorer.

Alla medlemmar i JSS har tillgång till Släktforskarcentrum och datorsalen där, genom föreningens medlemskap i Sveriges Släktforskarförbund. Datorerna är laddade med bl.a. abonnemang på ancestry.com, SVAR/Riksarkivet och Genline samt i princip alla släktforskningsrelaterade CD-skivor utgivna i Sverige. För mer information se <http://www.genealogi.se/storkhuset.htm>

Handledningen har varit mycket populär och fråga har kommit upp om inte detta är något som borde utökas; som en kurs eller kanske som handledningskvällar med speciella teman.

Ordförandens spalt

Kära vänner!

Som synes har Mishpologen fått ett något ändrat utseende. Detta beror på att vi har fått en ny redaktör, Björn Fagerstedt, som även övertar lay-out-funktionen efter Harry Dankowicz som förtjänstfullt har skött denna syssla under många år från sin bas i USA. Ett stort tack Harry och ett stort lycka till Björn!

Jag överlämnar alltså i och med detta nummer redaktörskapet till Björn, och det är också sista gången jag skriver denna spalt. Efter tio år som ordförande har jag meddelat valberedningen att jag inte ämnar kandidera till denna post vid årsmötet i mars. Det är dags för nya krafter att ta vid. Men jag kommer givetvis att fortsätta vara aktiv i föreningen, så vi kommer att ses en del framöver ändå hoppas jag!

Carl Henrik (Calle) Carlsson

Chicago 2008

Det är nu beslutat att 2008 års internationella konferens om judisk genealogi skall äga rum i Chicago. 2007 sker konferensen i Salt Lake City.

Ny redaktör för Mishpologen

Du har förmodligen märkt att Mishpologen har ett annat utseende än tidigare. Det är inte det enda som är ändrat. Redaktören är också ny. Jag som är ny redaktör för Mishpologen heter Björn Fagerstedt. Sedan tidigare ansvarar jag för föreningens websida och är medlem i styrelsen. Jag är 32 år gammal, är gift och har två små barn. När jag inte ägnar mig åt släktforskning, vilket jag tyvärr inte har så mycket tid åt som jag skulle vilja, så är jag chef för IT-arkitektur på SAS Scandinavian Airlines.

Släktforskning har jag ägnat mig åt sedan 2001, då jag också blev medlem i JSS. Mina judiska rötter består av min farmors familj, som kom från en shtetl som heter Surajz och ligger utanför Vitebsk i nuvarande Vitryssland. De hette Fomin och flyttade till Sverige och Sundbyberg mellan 1905-1908, liksom många andra judar från Vitebskområdet.

Liksom tidigare kommer Mishpologen innehålla aktuell information om föreningen och om judisk släktforskning i allmänhet. Kontakta mig gärna med kommentarer, frågor eller för att bidra med material som kan vara intressant för medlemsbladet!

Björn Fagerstedt

Kalendariet

Tisdag 30 januari 2007 kl 18. Styrelsemöte på Judiska biblioteket.

Onsdag 21 februari kl 18. Medlemsmöte på Judiska biblioteket:

Gunnar Ståhl berättar om G-gruppens verksamhet och kartläggning av resenärer över Östersjön och om sin studie (forskning). Den senare avser tiden 1774-1840 (1838) med ämnet "Handel och hantverk i den judiska gruppen - villkor och jämförelse med regler för svenska 'medborgare' ". För mer information om G-gruppen, se separat artikel på sidan 3.

Tisdag 13 mars kl 18. Årsmöte på Judiska biblioteket.

"Kontakta mig
gärna med
kommentarer, frågor
eller för att bidra
med material"

KALENDARIET

Föreningen G-gruppen – släktforskning ”Över Östersjön”

Föreningen G-gruppen är en 'nätbaserad' släktforskarförening för dem som har anor på båda sidor om Östersjön. Tillbaka i tiden rör forskningen personer med skilda nationstillhörigheter, från områden och stater, som ändrat namn och gränser under seklens gång. Tyngdpunkten ligger på nuvarande Sverige, Tyskland, Finland och Estland.

G-gruppens hemsida (<http://www.g-gruppen.net/>) och diskussionsgrupp använder svenska och tyska språken. En särskild arbetsgrupp finns för dem med anor i Estland. På hemsidan och vid medlemsmöten förmedlas kunskap om släktforskning i arkiv på båda sidor om Östersjön. Bland medlemmarna finns de som själva (eller vars släkt) fördrivits från hemtrakter i öster eller i Central-europa.

G-gruppen bedriver två större projekt. Ett avser svensk utvandring från Dalarna till Pommern kring 1690 med släkt i området idag. Ett annat omfattar registrering i databas av uppgifter i arkiv om resenärer över Östersjön och att tillgängliggöra motsvarande arkivmaterial. CD-skiva med databas över resenärer Ystad-Pommern 1830-1860 med tillhörande originaldokument är utgiven i december 2006. Ännu inte utgivet material omfattar judisk invandring och bosättning i Sverige under jude-reglementets tid (1782-1838).

Onsdag 21 februari kommer detta presenteras på JSS medlemsmöte (se kalendariet, sid. 2).

Gunnar Ståhl

Stephen Morse förbättrar Ellis Island-sökning

Funktionaliteten på Stephen P. Morse website för att söka efter judiska immigranter har nu ötkats till att omfatta hela Ellis Island Database (EIDB). Den har nu verkligen blivit en optimal sökmotor för Ellis Island-passagerare. Den nya funktionaliteten kallas "the gold form" och kommer troligen ersätta de tidigare sökvarianterna på siten.

Vid sökning med "the gold form" är inget fält obligatoriskt, inte ens namn. Detta är användbart, t.ex. om du har svårt att finna någon person, vid namnsökning, men du vet varifrån personen kom. Du genomför sökningen och kan sedan reducera antalet träffar genom att lägga till fält som kön, civilstånd, ungefärlig ålder m.m.

Du hittar websiten på adressen <http://stevemorse.org>

Björn Fagerstedt

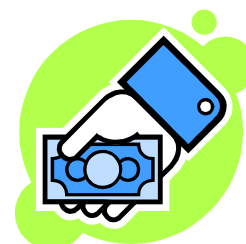
*"Vid sökning med
'the gold form' är
inget fält
obligatoriskt, inte
ens namn."*

Dags att betala medlemsavgiften för 2007

Medlemsavgifter för 2007 är oförändrat 100 kr. Många har redan betalat medlemsavgift för 2007, men för övriga är det alltså dags att göra det.

Föreningens PlusGiro-konto är 437 28 62–5. Inbetalningskort bifogas.

Vid eventuella frågor kontakta Allan Grünwald, a.grunwald@telia.com, 08–34 01 62.

**Medlemsavgiften är
oförändrat 100 kr/år**

MISHPOLOGEN

Medlemsblad för *Judiska
Släktforskningsföreningen i Sverige*

Föreningens ändamål är att främja intresset för judisk släktforskning och sprida kunskap om källor, litteratur och metoder för att finna judiska rötter och släktingar. Varje år kommer 4 nummer av vårt medlemsblad Mishpologen ut. Medlemmarna kan välja mellan att få Mishpologen distribuerat som papperstidning eller via e-post. Anmäl gärna e-post till irena.cynkier@telia.com så sparar du pengar åt föreningen.

JUDISKA SLÄKTFORSKNINGSFÖRENINGEN I SVERIGE

Ordförande: Carl Henrik Carlsson

JEWISH GENEALOGICAL SOCIETY OF SWEDEN

Jumkilsgatan 15

c/o Maynard Gerber

752 18 UPPSALA

Box 7427

Tfn: +46 18 55 57 22 / +46 8 619 01 55

103 91 STOCKHOLM

E-post: carlhenrik.c@telia.com

Pg: 437 28 62–5

Mishpologen och www.genealogi.se/judgen/

Kassör: Allan Grünewald

Ansvarig utgivare och redaktör: Björn Fagerstedt

Tfn: +46 8 34 10 62 e-post: a.grunewald@telia.com

Tfn: +46–70–997 24 27 e-post: bjorn.fagerstedt@sas.se

Yad Vashems Shoah-databas växer i snabb takt

Sedan "the Shoah Victims' Names Database" lades upp online på <http://www.yadvashem.org> i november 2004 så har Yad Vashem lagt till över 500 000 ytterligare poster i databasen. De planerar också att lägga till ytterligare 1 miljon poster under 2007. Man använder många olika källor förutom anhörigas vittnesmål, bl.a. Yizkor books (hälften av namnen som lagts till sedan 2004 kommer från yizkor books).

Mer än 150 000 namn från "Den extraordinära kommissionen för att undersöka begånga brott av nazisterna på sovjetiskt territorium" har lagts till databasen. Vintern 1942-43, när Sovjetarmén återtog landet från de nazistiska invasionsstyrkorna, etablerade Högsta Sovjet denna kommission vars funktion var att samla in data om de brott som begåtts i de områden som hade varit ockuperade av tyskarna. Varje stad var tvungen att i detalj dokumentera det som hänt. Eftersom direktivet kom direkt från Moskva och det fanns en byråkrati som övervakade projektet så genomförde inte mindre än 1400 städer detta. Många rapporter innehåller inte bara händelser och datum, utan också namn på de individer som mördats eller deporterats. Dessa namn har nu alltså lagts till Yad Vashems databas. När man väljer att slå upp en sådan registrering på Yad Vashems website så visas en skannad kopia av den faktiska sidan i ursprungsrapporten.

Mer än 116 000 namn har lagts in från yizkor books. Efter andra världskriget publicerade överlevande judar yizkor books—minnesböcker—för att dokumentera och minnas de städer och människor som förstörts och dödat i Förintelsen. Fram till idag har mer än tusen sådana arbeten blivit publicerade. De inkluderar artiklar skrivna av överlevande och ger ofta mycket detaljer om individuella människor som levde på dessa platser. De flesta böckerna inkluderar en lista över offer. I Yad Vashems databas kan man ofta se en referens från vilken stads yizkor book informationen kommer.

(Information från Avotanyu)

Björn Fagerstedt